

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1938 — Nr. I a

Beretning for
Flødevigens utklekningsanstalt
1937—38

Av bestyrer Alf Dannevig

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1 9 4 0

I kommisjon hos Cammermeyers Bokhandel
Oslo

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen

Årsberetningens første hefte 1938

får et noe annet utstyr og omfang enn tidligere år.

Den oversikten over resultatene av årets fiske, som var grunnet på foreløpige meldinger til »Fiskets Gang«, blir sløffet helt i disse årsberetningene. Det henvises til de to første nummer av »Fiskets Gang« 1939, som inneholder direktoratets foreløpige oversikt.

Planen i beretningene om »Offentlige foranstaltninger i fiskeribedriftens interesse« vil bli endret noe av omsyn til trykkeutgiftene og til det store omfang disse beretningene nå ville få, om de skulle være uttømmende.

Beretning for Flødevigens utklekningsanstalt

fra 1. juli 1937 — 30. juni 1938

Oppdretning av hummer.

Innkjøp av rognhummer begynte i 1937 den 7. juni og avsluttedes den 3. juli. Vi hadde da kjøpt opp litt over 700 hummer. Tilgangen var, i motsetning til tidligere år, meget god slik at vi kunne ha fått langt mere enn vi kunne benytte.

Fra 25. juni til 21. august fikk vi inn ca.	600 000	yngel.
Derav utsatt direkte av mangel på plass	75 000	»

Igjen til videre oppdretning ca.	525 000	»
--	---------	---

Derav oppdrettet til 4. stadium	62 500	»
---	--------	---

Til 3. stadium	4 000	»
--------------------------	-------	---

Det vil sees at tilgangen på yngel var ganske bra, men da vi fikk den vesentligste klekking i løpet av 6 dage, mellom 25.—31. juli, ble anlegget overbelastet med yngel og nettoutbyttet av oppdretningen ble derfor ikke så stort som det kunne ha vært. Hvis vi hadde hatt en del flere utklekkingskasser ville utbyttet ha vært langt høyere.

Det var i år meget rognhummer på Sørlandet, og det var forholdsvis meget rogn på hummeren. Vi fikk i år henved 1000 yngel av hver rognhummer, et resultat som vi regner for å være ganske godt. Men også i år var der en del av den tidligere omhandlede parasitt *Ephelota*, uten at denne var så tallrik at den virket uheldig på utklekkingsarbeidet. Hummerungene ble utsatt i Kragerø-distriktet.

Utklekning av torsk.

Innkjøp av stamfisk begynte i november 1937 og fortsatte til 8. mars 1938. Tilgangen av stor fisk på Skagerak-kysten var middels god. Der ble i alt innkjøpt 614 torsk fra strekningen Kragerø—Grimstad. Der ble også gjort forsøk med å ta torsk pr. bil fra Farsund. Den 18. januar mottok vi 50 torsk. Disse var levende ved framkomsten, men hadde pådradd seg forskjellige mindre skader som gjorde fisken lite levedyktig. Fram for alt viste det seg at øynene var skadet.

Gytningen begynte så smått i begynnelsen av februar og øket på inntil vi den 11.—12. mars fikk ca. 10 mill. egg pr. dag. Beholdningen av levende stamfisk var da ca. 500. Den 20. april var gytningen så langt framskreden at stamfisken ble drept for undersøkelser med hensyn til alder og hvirveltall.

I tiden 8. februar til 20. april ble	
der innsamlet	662,5 1 rogn
Døde som egg	102,25 1 »
<hr/>	
Utklekket	560,26 1 rogn = 252,2 mill.
Død som yngel	10,2 »
<hr/>	
Netto	= 242,0 mill.
<hr/>	
Utsatt i Oslofjorden innenfor Drøbak . .	112,0 mill.
— ved Eidanger	12,0 »
— » Kragerø	100,2 »
— » Arendal	15,1 »
Brukt til diverse forsøk	2,7 »
<hr/>	
242,0 mill.	

Transporten til Oslofjorden foregikk i år med hurtigruten og var meget vellykket. Også de øvrige transporter foregikk helt tilfredsstillende.

Naturforholdene var i år, i motsetning til de to foregående sesonger, usedvanlig gunstige for utklekkingsarbeidet. Vi hadde lite tåke, lysforholdene var tilfredsstillende, vannets temperatur og saltholdighet var ideelle. Årsaken til disse meget gode forhold var vindforholdene, idet vinden i utklekkingssesongen holdt seg mellom sydvest og nordvest. Fralandsvinden holdt det ferske overflatevann fra kysten, og fralandsvind gir også relativt meget klarvær. Det milde vær var også gunstig for våre forsøk med oppdrett av torskeyngel i frilandsakvarier. Disse ble utført av assistent Nils Brusli. Det viste seg at torskeyngelen spiste store masser av mikroskopiske alger, antagelig *Clorella Spärchii*. Den levde også noen uker på denne diet, men vokste lite og der ble kun utviklet sort pigment. I andre forsøk hvor torskeyngelen hadde adgang til krepsdyrlarver, *nauplier*, ble yngelen kraftigere og det gule pigment ble framtrædende. Vi fikk det bestemte inntrykk at torskeyngelen nok kan oppholde livet med vegetabilsk næring men noen fart i veksten blir det ikke med mindre den får animalsk kost. Ved tidligere undersøkelser

av torskeunger fra naturen eller i fangenskap hvor den hadde anledning til begge slags næring har det alltid vist seg at den animalske kost ble foretrukket.

Merkning av torsk.

I januar 1937 ble der på Flødevigen sluppet ut 80 torsk. Derav er der til 1. juli 1938 gjenfanget 39 stk. = 48,9 prosent. Ved merkningen 18. mai 1937 ble der sluppet 50 torsk nær St. Torungen. Derav er gjenfanget 23 stk. = 46 prosent. Den 19. mai ble der merket 50 torsk som ble sluppet inne ved land nær Flødevigen. Derav er gjenfanget 18 stk. = 36 prosent. Av 88 torsk sluppet på Sømskilen 10. desember 1937, merket av herr Einar Lea, er der gjenfanget 40 stk. = 45,5 prosent.

Merkning av hummer og de vanlige hummermålinger

er fortsatt, idet der er foretatt nye merkinger på Lista og ved Loshavn.

Undersøkelser.

Våre årlige undersøkelser over de hydrografiske forhold i fjordene og i kystfarvannene er fortsatt planmessig. Undersøkelser over egg- og yngelbestanden på Skagerak-kysten og i Oslofjorden er fortsatt. Der er i alt utført 296 hovtrekk. De årlige undersøkelser over torskeyngelens tallrikhet i strandregionen er fortsatt. Der ble mellom Kragerø og Mandal utført som vanlig 78 nottrekk i tiden 15.—25. september med en fangst av 149 torsk, derav 124 årsunger, 1 059 hvitting og 375 lyr. I Oslofjorden ble der i tiden 1.—8. oktober utført 60 nottrekk med en fangst av 195 torsk, derav 78 årsunger, 505 hvitting og 42 lyr, vesentlig årsunger.

Østersfeltene på Sørlandet er inspisert som vanlig. Vinteren 1937—38 viste seg over alt å ha vært gunstig for østersen. I fjordene ved Kragerø og Tvedestrand var der imidlertid i dagene omkring 19. mars 1938 en voldsom utspyling av svovelvannstoffholdig vann fra de inne-stengte poller. Man fryktet for at østersen i Barlandspollen og Kvastadkilen ville stryke med. Vannet var her helt blakket av fint fordelt svovel. For å ta forholdene i øyesyn ved Kragerø og eventuelt være behjelpelig med å overføre østersen til en lokalitet hvor vannet var friskt reiste assistent Løversen bort med m/k »Ossian Sars«. Vi fikk melding om forholdene kl. 11,30 om formiddagen den 19. mars og allerede samme ettermiddag ble vannlagene undersøkt i Kragerøfjorden inn til Barlandspollen. Det viste seg at der var kommet inn nytt friskt vann i bunnen av Barlandspollen mens det gamle vann var løftet opp til overflaten.

Det var blakket av fint fordelt svovel. Svovelvannstoff kunne imidlertid ikke påvises i pollen. Faren var sannsynligvis overstått. Ved å undersøke østersen i pollen viste det seg at denne gjennomgående var i bra forfatning til tross for at den ganske sikkert hadde vært utsatt for svovelvannstoffholdig vann, idet bunnvannet ble løftet opp av det innstrømmende sjøvann.

Østersbassenget ved Flødevigen.

Der var i sommerens løp adskillig gytning men det antall østers som heftet seg på samlerne var forholdsvis lite. Den yngel man fikk ble nesten utelukkende samlet på taksten og lignende, derimot ikke på de ordinære rissamlere. Den ble våren 1938 anslått til 30—50 000. Østersen levde for første gang i bassengets historie bra hele vinteren igjennom og trives fremdeles når dette skrives i november 1938.
